

XIV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ.

Принципи та інструменти Болонського процесу, цінності у вищій освіті»

20 років Болонського процесу в Україні: досягнення, виклики та перспективи

6–7 листопада 2025

Київ, Україна

У 2025 році Україна відзначає двадцятиріччя своєї участі у Болонському процесі — ключовій ініціативі, що визначила вектор реформування національної системи вищої освіти та її інтеграції до Європейського простору вищої освіти. За цей час Україна пройшла складний, але важливий шлях модернізації університетського середовища, утвердження принципів і цінностей автономії, забезпечення якості, академічної свободи і доброчесності та публічної відповідальності вищої освіти перед суспільством.

Ювілейна Болонська конференція має на меті створити платформу для діалогу між представниками уряду, академічної спільноти, студентства, європейських партнерів та міжнародних експертів щодо досягнень, викликів і подальших перспектив упровадження Болонських принципів, інструментів та фундаментальних цінностей в Україні. Особлива увага приділяється аналізу впливу фундаментальних цінностей ЄПВО на стійкий розвиток, відновлення та європейську інтеграцію системи вищої освіти України в умовах війни та післявоєнного відновлення.

Болонська конференція покликана не лише підбити підсумки, але й окреслити подальші перспективи — як зберегти європейську динаміку реформ, підсилити довіру до української вищої освіти, забезпечити результативне визнання кваліфікацій і результатів навчання, удосконалити якість освітніх програм і сформувати культуру академічних і суспільних цінностей, що відповідають демократичним стандартам Європи.

Двадцять років Болонського процесу в Україні — це нагода оцінити здобуте, виявити прогалини та спільно визначити шляхи посилення спроможності українських університетів згуртуватися та діяти в спільному Європейському просторі вищої освіти, сприяючи стійкому розвитку, інноваціям і Миру.

Оргкомітет

XIV Міжнародна науково-практична конференція
«Європейська інтеграція вищої освіти України в контексті Болонського процесу.
Принципи та інструменти Болонського процесу, цінності у вищій освіті»
20 років Болонського процесу в Україні: досягнення, виклики та перспективи

6–7 листопада 2025

ОРГАНІЗАТОРИ:

▪ Міністерство освіти і науки України▪ Національна академія педагогічних наук України▪ Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти▪ Національне агентство з кваліфікацій▪ Спілка ректорів закладів вищої освіти України▪ Інститут вищої освіти НАПН України	▪ Київський національний університет імені Тараса Шевченка▪ Національний Еразмус+ офіс в Україні & Національні експерти з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+ (HERE)▪ Британська Рада в Україні

Щорічна Болонська конференція проводиться за ініціативи Інституту вищої освіти НАПН України, Національного Еразмус+ офісу в Україні, Національних експертів з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+ і Київського національного університету імені Тараса Шевченка та за підтримки Міністерства освіти і науки України, Національної академії педагогічних наук України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Національного агентства кваліфікацій, Спілки ректорів закладів вищої освіти України, Британської Ради в Україні, а також консорціуму SPHERE, Представництва ЄС в Україні, Виконавчого агентства з питань освіти і культури та Генерального директорату з питань освіти, молоді, спорту та культури Європейської Комісії.

ПРОГРАМА

Мета конференції – обговорення досягнень, викликів і перспектив впровадження Болонських принципів, інструментів і цінностей ЄПВО у вищій освіті відповідно до цілей стійкого розвитку для вдосконалення компетентностей з модернізації вищої освіти.

Результати навчання - Розуміння впливу принципів, інструментів Болонського процесу та фундаментальних цінностей у вищій освіті на стійкий суспільний розвиток;

- Визначення шляхів і підходів для результативного впровадження Болонських принципів, інструментів і фундаментальних цінностей, урахуваючи тенденції ЄПВО та надзвичайні ситуації і кризи (пандемія, воєнний стан і широкомасштабна війна в Україні).

Цільова аудиторія: студенти, аспіранти, докторанти та співробітники ЗВО, наукових установ, представники Міністерства освіти і науки України, Комітету ВРУ з питань освіти, науки та інновацій, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Національного агентства кваліфікацій, ENIC/NARIC – Ukraine, Національної академії педагогічних наук України, Спілки ректорів, студентських асоціацій, Національні експерти з реформування вищої освіти Програми ЄС.

Матеріали: ENEA documents, [Tirana Ministerial Conference documents](#); [Ukraine Higher Education Development Strategy 2022-2032 \(draft amendments 2024\)](#); [IX Міжнародна науково-практична конференція «Європейська інтеграція вищої освіти України в контексті Болонського процесу» \(Огляд: Болонський процес в Україні 2005-2020: досягнення, виклики та перспективи\)](#).

Модератори: Світлана КАЛАШНИКОВА, HERE; Юрій РАШКЕВИЧ, голова HERE; Жанна ТАЛАНОВА, NEO – Ukraine.

Funded by
the European Union

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

National Office
Erasmus+UA

1 ДЕНЬ – NATIONAL BOLOGNA EVENT

«Європейська інтеграція вищої освіти України в контексті Болонського процесу.

Принципи та інструменти Болонського процесу»

6 листопада 2025 (час за Києвом), гібридний формат:

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, зал Вченої ради

ZOOM <https://us06web.zoom.us/j/82037024082?pwd=wjl8EGCS1bRs1iWe1bSbvXcrPJSob.1>

Результати

навчання

0,25 кредитів

ЄКТС

- Розуміння впливу принципів, інструментів Болонського процесу на стійкий суспільний розвиток;
- Визначення шляхів і підходів для результативного впровадження Болонських принципів, інструментів, ураховуючи тенденції ЄПВО та надзвичайні ситуації і кризи (пандемія, воєнний стан і широкомасштабна війна в Україні)

9.30-9.45 РЕЄСТРАЦІЯ ОФЛАЙН УЧАСНИКІВ І ПРИЄДНАННЯ ОНЛАЙН УЧАСНИКІВ ДО ZOOM ПЛАТФОРМИ

9.45-10.45	Відкриття & Вступне слово та ключові настанови – 20 років Болонського процесу в Україні ▪ Володимир БУГРОВ, Ректор, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, заступник Голови Співки ректорів закладів вищої освіти України ▪ Antoaneta IRIKOVA, Policy Officer, Unit C.3 International cooperation, the Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture (DG EAC), European Commission ▪ Василь КРЕМЕНЬ, Президент, Національна академія педагогічних наук України (Міністр освіти і науки України, 1999-2005) ▪ Андрій БУТЕНКО, Голова, Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти ▪ Ганна РЕЗНИК, Заступник Голови, Національне агентство кваліфікацій ▪ Bodo RICHTER, Head of Unit A4: International Capacity Building, Department Erasmus+, EU Solidarity Corps, European Education and Culture Executive Agency (EACEA), European Commission ▪ Олег ШАРОВ, генеральний директор Директорату вищої освіти та освіти дорослих, Міністерство освіти і науки України ▪ Yulia SOVOL, Head Education, British Council Ukraine ▪ Світлана ШИТИКОВА, Координатор, Національний Еразмус+ офіс в Україні
СЕСІЯ 1	БОЛОНСЬКІ ПРИНЦИПИ, ІНСТРУМЕНТИ ТА ЦІННОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВІДПОВІДНО ДО ЦІЛЕЙ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ
10.45-11.25	Болонські принципи та їх вплив на стійкий розвиток ▪ Horia ONITA, Керівник Секретаріату ЄПВО (Head of the EHEA Secretariat) – <i>EU expert, SPHERE</i>
11.25-12.00 ПЕРЕРВА НА КАВУ	
12.00-13.00	Європейська інтеграція вищої освіти України в контексті Болонського процесу: 20 років досягнень, викликів і перспектив (модернізація законодавства України, новації у вищій освіті, програми ЄС і Британської Ради з розвитку потенціалу ЗВО) ▪ ЮРІЙ РАШКЕВИЧ, професор Національного університету «Львівська політехніка»; член Національного агентства кваліфікацій (заступник Міністра освіти і науки України, 2017-2019); Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+ ▪ Михайло ВИННИЦЬКИЙ, доцент Національного університету «Києво-Могилянська академія»; (заступник Міністра освіти і науки України, 2023-2025; керівник секретаріату Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, 2019-2022); Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+ ▪ МАРИНА МРУГА, Керівник експертної групи з питань інтеграції до Європейського простору вищої освіти та забезпечення якості освіти, Директорат вищої освіти та освіти дорослих, Міністерство освіти і науки України; член Європейської групи супроводу Болонського процесу (European BFUG); Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+ ▪ СВІТЛАНА КАЛАШНИКОВА, радник дирекції Інституту вищої освіти НАПН України; координатор програм ЄС і Британської Ради з розвитку потенціалу ЗВО; Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+

MOVING FORWARD
TOGETHER

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Funded by
the European Union

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

National Office
Erasmus+UA

СЕСІЯ 2	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ДОСЯГНЕННЯ, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
13.05-13.35	<i>Забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти: вимір ЄПВО</i> ▪ Horia ONITA, Керівник Секретаріату ЄПВО (Head of the EHEA Secretariat) – EU expert, SPHERE
13.40-13.55	<i>Забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти: національний вимір</i> ▪ Ірина ЗОЛОТАРЬОВА, член Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, професор Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+
14.00-14.30 ПЕРЕРВА НА КАВУ	
14.30-14.50	<i>Забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти: інституційний вимір</i> ▪ Володимир БУГРОВ, Ректор, Київський національний університет імені Тараса Шевченка
СЕСІЯ 3	ВИЗНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ, РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ: ДОСЯГНЕННЯ, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
14.55-15.20	<i>Визнання: вимір ЄПВО</i> ▪ Horia ONITA, Керівник Секретаріату ЄПВО (Head of the EHEA Secretariat) – EU expert, SPHERE
15.25-15.40	<i>Визнання: національний вимір</i> ▪ Юрій РАШКЕВИЧ, професор Національного університету «Львівська політехніка», член Національного агентства кваліфікацій, Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+
15.45-16.00	<i>Визнання: інституційний вимір</i> ▪ Вадим ЗАХАРЧЕНКО, в.о. ректора, Національний університет «Одеська морська академія»; Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+, QUARSU project
16.00-16.15	ПИТАННЯ-ВІДПОВІДІ
16.15-16.30 Підсумки	

Working languages: Ukrainian / English (simultaneous translation (English/Ukrainian))

BOLOGNA PRINCIPLES & TOOLS

- ✓ Quality Assurance & ESG
- ✓ National Qualification Framework
- ✓ Recognition (qualification, learning outcomes of the mobility/ nonformal / informal education)
- ✓ ECTS
- ✓ Diploma Supplement
- ✓ Learning Outcomes & Competences
- ✓ Student-centred Approach

MEET the EU EXPERT, SPHERE

Horia ONITA, Head of the European Higher Education Area Secretariat, President of the European Students' Union; *Bologna Follow-Up Group*: Co-chair of the Bologna Follow-Up Group Drafting Committee of the 2024 Tirana Ministerial Communique, Co-chair of the BFUG Working Group on Social Dimension, Member of the BFUG Thematic Peer Group on *Quality Assurance*; Member of the Board of the European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR); Member of the Eurostudent Steering Board; Member of the *European Qualifications Framework* Advisory Group and EUROPASS Advisory Group; Member of the Council of Europe ad-hoc group on automatic *recognition*.

MOVING FORWARD
TOGETHER

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

2 ДЕНЬ – TAM EVENT

«Європейська інтеграція вищої освіти України в контексті Болонського процесу.

Цінності у вищій освіті»

7 листопада 2025, онлайн формат:

ZOOM <https://us06web.zoom.us/j/85363711117?pwd=birTz56MzhxtvuqdEoA9G4epb2Qbqj.1>

Результати навчання - Розуміння впливу фундаментальних цінностей ЄПВО на стійкий суспільний розвиток;
- Визначення шляхів і підходів для результативного впровадження фундаментальних цінностей, урахуваючи тенденції ЄПВО та надзвичайні ситуації і кризи (пандемія, військовий стан і широкомасштабна війна в Україні)

9.45-10.00 ПРИЄДНАННЯ ДО ZOOM ПЛАТФОРМИ	
10.00-10.20	ВСТУПНЕ СЛОВО ТА КЛЮЧОВІ НАСТАНОВИ – 20 РОКІВ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ - Ірина ДРАЧ, Директор Інституту вищої освіти, Національна академія педагогічних наук України - Світлана ШИТИКОВА, Координатор, Національний Еразмус+ офіс в Україні
СЕСІЯ 1 Фундаментальні цінності у вищій освіті: сучасний стан, тенденції, перспективи	
10.20-10.50	<i>Фундаментальні цінності у вищій освіті в контексті європейської інтеграції, в умовах воєнного стану в Україні та післявоєнного відновлення – Автономія, Академічна доброчесність, Публічна відповідальність за вищу освіту</i> Олег ШАРОВ, генеральний директор Директорату вищої освіти та освіти дорослих, Міністерство освіти і науки України; Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+
10.50-11.20	<i>Фундаментальні цінності у вищій освіті та фактичний вплив цих цінностей на стійкий розвиток: виклики та можливості</i> Prof. Liviu Matei MAE, Керівник Школи освіти, комунікацій та суспільства, Королівський коледж Лондона (Head of the School of Education, Communication & Society, King's College London) – TAM expert, SPHERE
11.20-11.35 ПЕРЕРВА НА КАВУ	
СЕСІЯ 2 Публічна відповідальність за вищу освіту / вищої освіти	
11.35-12.05	<i>Публічна відповідальність за вищу освіту</i> Prof. Liviu Matei MAE, Керівник Школи освіти, комунікацій та суспільства, Королівський коледж Лондона – TAM expert, SPHERE
12.10-12.40	<i>Публічна відповідальність вищої освіти (третя місія, служіння суспільству)</i> Олена ОРЖЕЛЬ, Erasmus+ UNICOM project, г.н.с. відділу взаємодії університетів та суспільства, Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України
12.45-13.00	Питання-відповіді
13.00-13.30 ПЕРЕРВА НА КАВУ	
СЕСІЯ 3 Академічна свобода & Академічна доброчесність	
13.30-14.00	<i>Академічна свобода & академічна доброчесність: вимір ЄПВО</i> Prof. Liviu Matei MAE, Керівник Школи освіти, комунікацій та суспільства, Королівський коледж Лондона – TAM expert, SPHERE
14.05-14.35	<i>Академічна свобода & академічна доброчесність: національний вимір</i> Володимир БАХРУШИН, професор Національного університету «Запорізька політехніка», координатор сектору вищої освіти Науково-методичної ради МОН України; Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+

Funded by
the European Union

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

National Office
Erasmus+UA

14.40-15.20	Академічна свобода & академічна доброчесність: інституційний вимір ▪ Андрій ГОЖИК, проректор, Київський національний університет імені Тараса Шевченка ▪ Дарія ЩЕГЛЮК, керівник відділу забезпечення якості освіти, Київський національний університет імені Тараса Шевченка
15.20-15.35	Питання-відповіді
15.35-15.45 Підсумки	

Working languages: Ukrainian / English (*simultaneous translation (English/Ukrainian)*)

***Tirana Communiqué EHEA STATEMENTS ON FUNDAMENTAL VALUES (EHEA Ministerial Conference 2024):**

6 FUNDAMENTAL VALUES, WHICH ARE EQUALLY IMPORTANT:

- ✓ *Academic Freedom*
- ✓ *Academic Integrity*
- ✓ *Institutional Autonomy*
- ✓ *Student and Staff Participation in Higher Education Governance*
- ✓ *Public Responsibility for Higher Education*
- ✓ *Public Responsibility of Higher Education*

MEET the TAM EXPERT, SPHERE

Prof. dr. Liviu Matei MAE, Head of the School of Education, Communication & Society King's College London, Professor of Higher Education and Public Policy; King's College London units and projects initiated: Laboratory of Applied Research in Education Policy; Education and Society Dialogues, Presidential Series "Academic Freedom – Charting a Course. Reimagining Academic Freedom"; *CONSULTANCY & APPLIED POLICY RESEARCH* for: International intergovernmental and non-governmental organizations: Commission of the European Union, Nordic Council of Ministers, World Bank, UNESCO, Council of Europe, Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE), European University Association, European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR), Academic Cooperation Association (ACA); etc. *EXPERIENCE IN INSTITUTIONAL STRATEGIC EVALUATION*: European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR), Brussels; Academic Cooperation Association (ACA), Brussels; Institute for Advanced Studies (IHS) Vienna; American University of Central Asia, Bishkek; Franklin University Switzerland, Lugano; Yangon University; University of Mandalay; Collegium Budapest Institute of Advanced Study, etc.

MOVING FORWARD
TOGETHER

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**BRITISH
COUNCIL**

ОРГКОМІТЕТ

- **ВОРОБІЙОВА Оксана**, старший науковий співробітник відділу забезпечення якості вищої освіти, Інститут вищої освіти НАПН України; к.н.держ.упр., старший дослідник
- **ГОЖИК Андрій**, проректор, Київський національний університет імені Тараса Шевченка; к.геол.н., доцент
- **ЖДАНОВА Катерина**, старший менеджер, Національний Еразмус+ офіс в Україні
- **ІВАНОВА Вероніка**, менеджер, Національний Еразмус+ офіс в Україні; к.пед.н.
- **КАЛАШНИКОВА Світлана**, радник дирекції Інституту вищої освіти НАПН України; Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+; д.пед.н., професор, дійсний член (академік) НАПН України
- **ЛУГОВИЙ Володимир**, перший віце-президент, Національна академія педагогічних наук України; Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+; д.пед.н., професор, дійсний член (академік) НАПН України
- **ОРЖЕЛЬ Олена**, головний науковий співробітник відділу взаємодії університетів та суспільства, Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України; д.н.держ.упр., доцент
- **РАШКЕВИЧ Юрій**, голова Національної команди експертів з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+; професор, Національний університет «Львівська політехніка»; д.техн.н., професор
- **СІКОРСЬКА Ірина**, Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+; директор Центру міжнародної освіти, Маріупольський державний університет; к.н.держ.упр., PhD in Sociology
- **СЛЮСАРЕНКО Олена**, перший заступник директора, Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України; д.пед.н., с.н.с.
- **ТАЛАНОВА Жанна**, заступник координатора, Національний Еразмус+ офіс в Україні; г.н.с. відділу забезпечення якості вищої освіти, Інститут вищої освіти НАПН України; д.пед.н., професор, член-кор. НАПН України
- **ШИТІКОВА Світлана**, координатор, Національний Еразмус+ офіс в Україні; к.пед.н.
- **ЩЕГЛЮК Дарія**, керівник відділу забезпечення якості освіти, Київський національний університет імені Тараса Шевченка